

Startside > ... > Dine Rettigheder > Ofre For Forbrydelser > Ofres Rettigheder I Hvert Enkelt Land > 2 -
Anmeldelse af et strafbart forhold og mine rettigheder under efterforskningen og retssagen

2 - Anmeldelse af et strafbart forhold og mine rettigheder under efterforskningen og retssagen

Hvordan kan jeg anmelde en forbrydelse?

Alle kan anmelde en forbrydelse.

Generelt gælder det, at anmeldelsen skal indgives til anklagemyndigheden eller undersøgelsesmyndigheden:

- personligt (mundtligt eller skriftligt). En anmeldelse, der er indgivet mundtligt, registreres i en rapport af myndighedsrepræsentanten, som beder dig oplyse fakta vedrørende forbrydelsen, de omstændigheder, der gjorde sig gældende, da forbrydelsen blev begået, gerningsmandens identitet og de bevismidler, du måtte være i besiddelse af,
- telefonisk. Politiet har et frikaldsnummer med navnet "Telefontanú" (telefonvidne), som vidner og ofre for forbrydelser kan benytte til at indgive en anonym anmeldelse. Medarbejderstaben under Budapests politimester tager imod anmeldelser 24 timer i døgnet, på frikaldsnummeret 80555111. Du finder flere oplysninger på det ungarske politis officielle websted: <http://www.police.hu/en>,
- via andre kommunikationsmidler, ved hjælp af teknisk udstyr, herunder det fælleseuropæiske alarmnummer: 112.

Andre myndigheder eller den kompetente ret kan også tage imod anmeldelser. De er dog forpligtede til at videregive dem til undersøgelsesmyndigheden. Kræver anmeldelsen øjeblikkelig handling, skal de pågældende foranstaltninger træffes.

Anmeldelsen skal omgående registreres.

Der kan indgives en anonym anmeldelse, hvilket betyder, at der ikke gælder et krav om at fremvise id eller give kontaktoplysninger. Anmeldelsen skal indeholde en beskrivelse af forbrydelsen. Myndighederne kræver ikke, at der udfyldes en særlig formular til indgivelse af en anmeldelse.

Der gælder ikke en specifik frist for indgivelsen af en anmeldelse, men efter et vist tidsrum vil myndighederne afvise anmeldelsen. Denne frist (forældelsesfristen) svarer generelt til varigheden af den maksimale straf for den pågældende forbrydelse, dog mindst fem år.

I forbindelse med visse forbrydelser kan du anlægge et civilt søgsmål. Dette er en erklæring, hvor du udtrykkeligt anmoder om, at der indledes retlige skridt mod gerningsmanden. Du har 30 dage fra det tidspunkt, hvor du blev bekendt med gerningsmandens identitet, til at anlægge et civilt søgsmål.

Hvordan får jeg oplysninger om sagens udvikling?

Anmelderen og – såfremt der ikke er tale om offeret, men offeret er kendt – offeret informeres om, at der er indledt en efterforskning.

Anmelderen og den person, der har anlagt et civilt søgsmål, skal underrettes, hvis anmeldelsen afvises.

Retten træffer afgørelse og underretter dig om følgende:

- afvisning af indtrædelsen som civil part,
- henlæggelse af sagen grundet manglende undersøgelsesresultater, når anmeldelsen vedrører en indtrædelse som civil part.

I løbet af efterforskningen kan politiet og anklagemyndigheden give følgende oplysninger:

- om efterforskningsforanstaltningerne,
- om udnævnelsen af en sagkyndig i sagen,
- om tilholdsafgørelser mod den mistænkte.

Som offer for en forbrydelse har du en lang række rettigheder, du kan udøve for at få noget at vide om sagens udvikling:

- Du kan være til stede – din tilstedeværelse er dog ikke obligatorisk – til afhøringen af den sagkyndige, ved besøget på stedet, ved rekonstruktionen af gerningsstedet og under identificeringen af mistænkte. Du skal holdes orienteret om disse efterforskningsforanstaltninger. Dette kan dog undlades i lyset af efterforskningsforanstaltningens hastende karakter. Underretningen undlades, hvis det ellers ikke vil være muligt at sikre beskyttelsen af den person, der deltager i retssagen.
- Du kan få indsigt i rapporterne om de procesforanstaltninger, du har ret til at være til stede ved, og andre dokumenter, når dette ikke er til skade for efterforskningen.
- Ved efterforskningsforanstaltninger, der kræver eller tillader din tilstedeværelse, kan også din repræsentant, værge eller – hvis dette ikke skader retssagen – en voksen person efter eget valg være til stede. Ved afhøringen af dig som vidne kan også en voksen person efter eget valg være til stede foruden din advokat, hvis dette ikke skader retssagen.
- I forbindelse med den forbrydelse, der berører dig, har du ret til at blive underrettet om følgende:
  - den varetægtsfængslede løsladelse eller flugt,
  - den fængslede prøveløsladelse, løsladelse eller flugt og om afbrydelse af fængselsstraffen,
  - den korttidsfængslede løsladelse eller flugt og om afbrydelse af straffen,
  - den behandlingsdømtes løsladelse eller flugt,
  - den behandlingsdømtes løsladelse, ikkebemyndigede udgang eller betingede løsladelse,
  - i tilfælde af anbringelse på en lukket ungdomsinstitution om den mindreåriges prøveløsladelse eller løsladelse, om dennes ikkebemyndigede udgang fra den lukkede ungdomsinstitution og om afbrydelse af anbringelsen på den lukkede ungdomsinstitution.
- Du har ret til at få en kopi udleveret af den sagkyndige erklæring og af dokumenterne vedrørende de procesforanstaltninger, du har ret til at være til stede ved. I henhold til loven gælder denne mulighed kun i forbindelse med andre dokumenter, hvis dette ikke skader efterforskningen, og først efter din vidneafhøring. Anklagemyndigheden eller undersøgelsesmyndigheden udleverer efter efterforskningens afslutning efter anmodning fra din side en kopi af de udfærdigede sagsakter til dig.
- Når efterforskningen er afsluttet, kan du få indsigt i sagsakterne og efterfølgende indgive anmodninger og kommentarer til dem.

Har jeg ret til retshjælp (under efterforskningen eller retssagen)? Og under hvilke betingelser?

Ja.

Staten yder følgende støtte som retshjælp i straffesager:

- fritagelse for udgifter og sagsomkostninger for den civile part,
- advokatbistand som retshjælp til offeret, den private påtaleberettigede, den forurettede, den interesserede tredjepart og den civile part.

Du har ret til denne støtte, når det i henhold til lovbestemmelserne om retshjælp konstateres, at du har et behov. Advokatbistand som retshjælp bevilges dog kun til ofre, private påtaleberettigede, civile parter, forurettede og interesserede tredjeparter med behov, når de ikke personligt har mulighed for at gøre deres rettigheder gældende grundet sagens kompleksitet, deres manglende juridiske erfaring eller andre personlige omstændigheder.

For at søge om retshjælp skal du udfylde den pågældende formular og indsende den i ét eksemplar til retshjælpsorganet. Du kan med fordel vedlægge dokumenter, der bekræfter din berettigelse til hjælpen, officielle attester og myndighedens bekræftelse af din status.

Du skal indsende din anmodning om retshjælp til retshjælpsorganet senest den dag, hvor retten træffer sin endelige afgørelse.

Godkender retshjælpsorganet retshjælpen til dig, kan du vælge en advokat fra listen.

Kan jeg søge om godtgørelse af mine udgifter (forbundet med min deltagelse i efterforskningen/retssagen)? Og under hvilke betingelser?

Ja.

Deltager du i retssagen som offer, privat påtaleberettiget, civil part eller forurettet, kan du og din advokat få godtgjort følgende udgifter:

- rejse- og indkvarteringsudgifter,
- udgifter forbundet med den sagkyndige erklæring udarbejdet af en af dig bemyndiget sagkyndig, såfremt den udarbejdede sagkyndige erklæring er blevet godkendt af anklagemyndigheden eller retten,
- udgifter forbundet med registrering af retssagen via stenografi eller billed- eller lydoptageudstyr eller andet udstyr,
- udgifter forbundet med udleveringen af kopier af sagsakterne,
- kommunikationsudgifter (til telefon, fax, porto, andet),
- advokathonorarer.

Du lægger ud for dine og din advokats udgifter og advokathonoraret – uagtet advokatens rolle i retssagen.

Du vil efter anmodning få godtgjort udgifterne forbundet med dit fremmøde som vidne (rejseudgifter, udgifter til kost og logi, kompensation for tabt arbejdstid).

Rejseudgifter: reelt påløbne og attesterede udgifter i forbindelse med rejsen tur/retur mellem vidnets bopæl og afhøringsstedet.

Indkvarteringsudgifter: Betyder starttidspunktet for vidneafhøringen, at rejsen dertil på selve dagen ville skulle foregå om natten, skal indkvarteringsudgifterne godtgøres.

Kostudgifter: Der ydes tilskud til vidnets kost, hvis vidnet har ret til godtgørelse af indkvarteringsudgifterne, eller hvis den samlede varighed – på selve dagen – af rejsen tur/retur mellem vidnets bopæl og afhøringsstedet overstiger seks timer.

Kompensation for tabt arbejdstid: Hvis vidnet ikke har ret til en fraværs godtgørelse for den tabte arbejdstid grundet afhøringen, kan han/hun modtage godtgørelse i form af en kompensation af et beløb svarende til 1,5 % af minimumsalderspensionen pr. tabt arbejdstime, inklusive rejsetid.

Et vidne, der afhøres i forbindelse med en sagkyndig undersøgelse, skal fremsende sine kvitteringer til den myndighed eller ret, der har truffet afgørelse om den sagkyndige undersøgelse, hvorefter myndigheden/retten sørger for godtgørelse efter modtagelse af den sagkyndige erklæring.

Anlægger du et civilt søgsmål som civil part, dømmer retten den mistænkte til at betale dine og din advokats udgifter samt advokathonoraret, hvis den godkender dine civile retlige krav. Hvis retten kun giver dig delvist medhold i sagen, dømmes den mistænkte til at betale en proportionel andel af udgifterne.

Er du civil part i sagen, dømmer retten den mistænkte til at betale dine og din advokats udgifter samt advokathonoraret, såfremt den strafferetlige forfølgning er overtaget af den civile part, og retten anser den mistænkte for at være skyldig.

Kan jeg indgive en klage, hvis min sag henlægges, inden den er blevet indbragt for retten?

I visse lovbestemte tilfælde kan offeret indgive en klage, hvis undersøgelsesmyndigheden eller anklagemyndigheden har afvist anmeldelsen eller har indstillet efterforskningen. Afvises anmeldelsen, kan offeret kun anmode om, at der indledes en efterforskning, hvis offeret selv har indgivet klagen.

Klagen skal indgives inden for syv dage fra offentliggørelsestidspunktet for den afgørelse, der afviser anmeldelsen

eller indstiller efterforskningen. Afvises appellen, skal den myndighed eller statsadvokatur, der har truffet afgørelsen, fremlægge denne for den kompetente anklagemyndighed. Afgørelser truffet af den anklagemyndighed, der er udpeget til at behandle klagen, kan ikke ankes.

Kan jeg deltage i retssagen?

Retten berammer et retsmøde, efter at anklageskriftet er blevet forkyndt, og står endvidere for det forberedende arbejde, der går forud for retsmødet, indkaldelsen og underretninger. Der vil blive sendt indkaldelser til de personer, der skal møde i retten. Personer, der har ret til at være til stede under retsmødet, vil blive underrettet.

Beslutninger om fremlæggelse af bevismateriale under retsmødet træffes af retten. Bevisførelsen indledes med, at den mistænkte afhøres. Den generelle regel er, at offeret afhøres som det første vidne. Vidner, der endnu ikke er blevet afhørt, må ikke være til stede under vidneafhøringen. Retten kan dog fravige denne regel, når der er tale om offeret. Offerets advokat må være til stede under hele afhøringen. Offeret kan således få oplysninger om den bevisfremlæggelse, der fandt sted, mens han/hun ikke var til stede, gennem sin advokat.

Hvilken officiel rolle har jeg i retssystemet? Er jeg eksempelvis offer, vidne, civil part eller privat påtaleberettiget, eller kan jeg agere som en af disse?

Under straffesagen kan offeret have fire forskellige processuelle stillinger:

- som vidne: en person, der muligvis har viden om den sag, der skal træffes en afgørelse i,
- som civil part: en person med et civilretligt krav (oftest i form af en skadeserstatning) mod den mistænkte,
- som privat påtaleberettiget: en person, der i forbindelse med visse lovbestemte forbrydelser selv står for den strafferetlige forfølgning,
- som civil part: en person, der i forbindelse med en forbrydelse, som er undergivet offentlig påtale, kan repræsentere anklagemyndigheden.

Det kan som følge af det fremlagte bevismateriale blive nødvendigt at få offeret til at vidne eller på anden vis deltage alt efter den pågældende sag og de lovbestemte vilkår. Hvorvidt han/hun ønsker at deltage som forurettet, privat påtaleberettiget eller civil part, er helt op til ham/hende selv.

Hvilke rettigheder og forpligtelser har jeg i den forbindelse?

Offeret kan på alle straffesagens stadier:

1. være til stede under procesforanstaltningerne, få indsigt i sagsakterne omhandlende ham/hende, medmindre andet er bestemt i loven,
2. indgive anmodninger og kommentarer på alle retssagens stadier,
3. af retten, anklagemyndigheden og undersøgelsesmyndigheden få oplyst sine rettigheder og forpligtelser,
4. indgive en klage i de i loven fastlagte tilfælde,
5. efter anmodning få de oplysninger, der vedrører ham/hende i forbindelse med forbrydelsen, om den mistænkte, den varetægtsfængsledes, den fængsledes eller den behandlingsdømtes løsladelse eller flugt.

Mener undersøgelsesmyndigheden, anklagemyndigheden eller retten, at det er nødvendigt at afhøre offeret for at tilvejebringe beviser, skal offeret deltage i straffesagen alt efter den pågældende sag og de lovbestemte vilkår. Dette indebærer først og fremmest, at offeret er forpligtet til at vidne. Dette gælder dog ikke, hvis offeret under ingen omstændigheder vil kunne afhøres som vidne (f.eks. som følge af en tavshedspligt gældende for advokater eller præster), og i de tilfælde hvor offeret kan nægte at vidne (f.eks. hvis der er et slægtskab mellem den mistænkte og offeret, eller offeret inkriminerer sig selv eller et medlem af sin familie for den begåede forbrydelse).

Offeret kan også deltage i retssagen som forurettet og kan efter anmeldelsen tilkendegive at ville gøre et civilretligt krav gældende (oftest i form af en skadeserstatning). Det er gratis at anlægge et civilt søgsmål. Retten træffer i den forbindelse en afgørelse inden for rammerne af samme retssag vedrørende den mistænkte strafansvar og den forurettedes krav, hvilket er en fordel, idet den forurettede således ikke behøver anlægge et separat civil søgsmål. I løbet af straffesagen kan den forurettede anmode om, at der foretages udlæg i den mistænkte ejendele. Afgørelse herom træffes af retten, hvis det anses som sandsynligt, at det civilretlige krav ellers ikke vil kunne blive opfyldt.

I forbindelse med visse lovbestemte forbrydelser (personskade, krænkelse af privatlivets fred, krænkelse af brevhemmeligheden, bagvaskelse, injurier og krænkelse) kan offeret fungere som privat påtaleberettiget. I dette tilfælde skal offeret indgive en anmeldelse inden for 30 dage fra det tidspunkt, hvor han/hun blev bekendt med gerningsmandens identitet. Anmeldelsen skal indeholde beviser omhandlende fakta vedrørende forbrydelsen og det udtrykkelige krav om at få gerningsmanden straffet.

Anmeldelsen skal indgives til den kompetente domstol – enten på skrift eller mundtligt. Retten træffer afgørelse om, at der skal indledes en efterforskning, hvis gerningsmandens identitet, personoplysninger og bopæl er ukendt, eller der mangler afklaring i forhold til bevismaterialet. Lykkes det ikke identificere gerningsmanden i forbindelse med efterforskningen, indstiller retten sagen.

Retten indkalder til et personligt møde, hvor den forsøger at mægle mellem offeret og den mistænkte. Lykkes det at indgå et forlig, indstiller retten sagen. I modsat fald fortsætter sagen ved et offentligt retsmøde.

Retssagen indstilles, hvis offeret trækker sin anmeldelse tilbage eller frafalder sine anklager. Det samme gælder, hvis offeret undlader at møde til det personlige møde eller retsmødet uden at have meldt afbud, eller hvis det grundet en manglende adresseændring var umuligt at indkalde ham/hende.

Den private påtaleberettigede råder over alle rettigheder forbundet med den strafferetlige forfølgning, herunder de rettigheder, der kan gøres gældende under retssagen, samt retten til at anke rettens afgørelser.

Offeret kan efter at have udtømt alle sine klagemuligheder i undersøgelsesprocessen under visse omstændigheder indtræde som civil part, der selv indbringer sagen for retten. Det er navnlig muligt at indtræde som civil part, hvis anmeldelsen blev afvist eller efterforskningen indstillet, da hændelsen ikke udgjorde en forbrydelse, eller der gælder en fritagelse for strafansvar i henhold til straffeloven (f.eks.: tvang og trussel, fejl, selvforsvar eller visse begivenheder, som udgør force majeure). Hvis loven tillader en indtrædelse som civil part i den pågældende sag, vurderer anklagemyndigheden anmeldelsen og underretter specifikt offeret om sin afgørelse.

Afvises den klage, som indgives efter en afvist anmeldelse eller indstillet efterforskning, kan offeret få indblik i de dokumenter, der vedrører ham/hende i forbindelse med forbrydelsen. Dette sker på undersøgelsesmyndighedens eller anklagemyndighedens officielle kontor. Indtræder offeret som civil part, kan han/hun indgive anklageskriftet til retten hos anklagemyndigheden, som i første instans træffer afgørelse i sagen senest 60 dage efter anmeldelsens afvisning. Den civile part er forpligtet til at lade sig repræsentere af en advokat. Retten træffer afgørelse om, hvorvidt anklageskriftet opfylder de formelle krav.

Må jeg komme med udtalelser, mens retssagen verserer, eller fremlægge beviser? Og under hvilke betingelser?

Offeret har ret til at blive afhørt i løbet af retssagen. Offeret er i henhold til de gældende lovbestemmelser forpligtet til og har ret til på eget initiativ at deltage i bevisførelsen. Derudover kan offeret afgive vidneforklaring og fremlægge andre beviser (f.eks. ved at fremlægge et bevisdokument for myndigheden). Offeret kan på alle retssagens stadier indgive anmodninger og kommentarer. Den generelle regel for retssager er, at offeret afhøres som det første vidne.

Efter at anklagemyndigheden har læst anklageskriftet op, kan offeret tage ordet og oplyse, om han/hun ønsker, at der skal føres bevis for den mistænkte strafansvar, og at den mistænkte straffes. Den forurettede kan udtale sig om eventuelle civilretlige krav, som vedkommende agter at gøre gældende.

Hvilke oplysninger modtager jeg under retssagen?

Det indkaldte vidne kan i tiden forud for retsmødet henvende sig til den juridiske ledsager for vidner for at få de pågældende oplysninger. Den juridiske ledsager for vidner er en medarbejder ved retten, der giver oplysninger til vidner for at lette deres vidneforklaring og møde for retten. Vidneledsagelse indbefatter ikke en udlevering af oplysninger om selve sagen, hvis disse påvirker vidnet.

I løbet af retssagen har offeret ret til at blive underrettet om sine rettigheder og forpligtelser samt om sagen. Medmindre andet er fastsat i loven, har vidnet også ret til at være til stede under procesforanstaltningerne, få indsigt i dokumenter om de forbrydelser, der er blevet begået mod ham/hende, og få udleveret en kopi, så snart

efterforskningen er afsluttet.

Offeret skal underrettes om, at der rejses tiltale, og skal gerne have oplyst afgørelser, der vedrører ham/hende, og rettens endelige afgørelse.

Har jeg adgang til sagsakterne?

Offeret kan få indsigt i dokumenterne vedrørende de forbrydelser, der er blevet begået mod ham/hende, og få udleveret en kopi, så snart efterforskningen er afsluttet.

Retten skal sikre retten til indsigt i dokumenterne, idet andre personers personoplysninger ikke fremgår unødigt af dokumenterne. Udleveringen af kopier af dokumenterne kan dog kun begrænses, når der er tale om en krænkelse af de pågældendes ret til værdighed, personlige rettigheder og ret til minder om de døde.

■ Sidste opdatering: 18/07/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.